Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

UNIVERSITY OF ILLINOIS JUN 2 1921

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. — ЧИСЛО 147. — ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., СУБОТА, 25-го ЧЕРВНЯ, 1921.

VOL. XXIX. — No. 147. — JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, JUNE 25, 1921. — THREE CENTS

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПРОТИ СУДОВИХ ПРИКАЗІВ

КОНВЕНЦІЯ ВИПОВІДАЄ БЕЗПОЩАДНУ ВІЙНУ ВЖИВАННЮ „ІНДЖАНКШЕНІВ" В ЧАС СТРАЙКІВ.

ДЕНВЕР, Колорадо, 23. червня. — Сегорічна конвенція Американської Федерації Праці знов заявилася проти практики американських судів видавати в час страйку та других непорозумінь межи предприемцями та робітниками так званих „индженкшенів", тобто судових приказів та заказів.

Резолюцію предложила Межинародна Юнія Робітників Вироблюючих Жіночу Одежу. Резолюція взиває усі організації, звязані з Америк. Федерацією Праці, щоби вони розвели енергічну кампанію проти щораз більше зростаючого надуживання судових наказів та приказів підчас робітничої боротьби, та вести сю кампанію так довго, аж суди не перестануть сеї невиносимої практики. Резолюція називає се поступованіє судів судейською тиранією.

Резолюцію принято одноголосно.

СПРАВА ГОЛОСОВАННЯ НАД ВІЙНОЮ.

Найгорячійшу дебату на нинішній сесії конвенції викликала резолюція, предложена одним делегатом з Клеберн, Техас. Вона заявлялася за тим, щоби конгресови Злучених Держав відобрати право виповідати війну та перенести се право на загал народа. Лише увесь американський народ мавби право рішати через референдум, чи він годиться виповісти війну другій державі. Ся резолюція высказувалася також за тим, щоби на війну ішли передовсім ті, що голосували за виповіданнем війни. Ся частина резолюції викликала веселість на гали нарад.

Резолюційна комісія предложила сю резолюцію з неприхильною опінією, а предкладаючий її председатель сеї комісії назвав поставлене в резолюції жаданіє фантазією та сном, висміваючи вжиданіне на референдум підчас наїзду ворога на край.

Прихильники резолюції бачили, що злученіе обох частин резолюції в одну цілість шкодить кождій з них, і тому вони старалися відлучити від себе резолюції про голосованіе над війною від резолюції вкладаючої обовязок військової служби в час війни передівсім на тих, що за війною голосували. Однак конвенція не дала розділити резолюції, а опісля відкинула обі части.

Джан Луис, кандидат на президента Американської Федерації Праці, подав свій голос за резолюцією.

В СПРАВІ ВЕЛИКИХ РІЗНИЦЬ ТА БАНКІВ.

Опісля конвенція приняла резолюцію за законними обмеженнями та урядову регуляцію великих різницьких предприемств. В осібній резолюції домагається від американського конгресу ухвалення такого банкового закона, щоби рїжниця межи процентом, за яким банк дістане позичку, а процентом, на який банк зичить на процент, не виносила більше як півтора процента.

НАДГОРОДА ДЛЯ УЧАСНИКІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ.

ВАШІНГТОН, 23. червня. — Під обради сенату прийшла нині справа ухвалення „бонуса" для американських жовнірів, які брали участь у великій війні.

Председатель фінансового комітету, сенатор Меккамбер, і другі сенатори домагалися скорого ухвалення сего закона. Вони заповідали скоре його ухваленіе. Однак вони не предвиділи опозиції зі зовсім несподіваної сторони. Як головний опонент виступив сенатор Бора. Він виказував, що законопроєкт в такій формі, як його предложено, не дасть найменшої помочи ветеранам війни. Законопроєкт уложений так, щоби з податковців не збирати на сю ціль ніяких податків; заплатити бонус американським жовнірам мається з сум, стягнених з позичок чужим державам. Тимчасом, як доказує Бора, сі держави часто навіть проценту платити не можуть, про капітал уже й не кажучи. Значиться, жовнірі з того жерела грошей не дістануть; як не заплатять американські податковці, то жовніри зовсім помочи не дістануть. Бора радить сенатови не дурити жовнірів, але сказати їм отверто, як що сенат не думає уложити податків на сю ціль, що тепер край не-може дати жовнірам нічого. Бора заявляється за тим, щоби на сю ціль податків не уkвалявти.

Він підносить також, що предложеним законопроєктом жовніри не будуть вдоволені: вони сподіються, що зараз дістануть готівкою 500 або 600 долярів; тимчасом законопроєкт дає їм право до 50 долярів на 1. січня 1922. року, та до 50 долярів кождих трох слідуючих місяців.

МІНІСТЕР СКАРБУ ДОМАГАЄТЬСЯ НЕОБМЕЖЕНОЇ ВЛАСТИ В СПРАВІ ЗАГРАНИЧНИХ ПОЖИЧОК.

ВАШІНГТОН, 23. червня. — Президент Гардінг вислав до сенатора Пенроза, голови фінансового комітету сенату, та конгресмена Фордіея, голови комітету для приходів в палаті послів, та домагається від них ухвалення закона, який дававби міністрови скарбу повне право заряджувати після свого розуміння позичками, які Злучені Держави уділяли підчас війни.

Сі позички виносять понад 10 міліярдів долярів. Найбільше винна Англія, бо понад 4 міліярди; за нею іде Франція з 3 і чверть міліярда; Італія з півтора міліярда; Бельгія з 375 мільонами; Росія з 192 мільонами; Польща з 135 мільонами; Чехословаччина з 91 мільонами; і другі з меньчими сумами.

Сенатор Пенроз уже вніс відповідний законопроект в сенаті.

СЕНАТОР ДАЄ ОСТЕРЕЖЕННЄ ДРУГИМ СЕНАТОРАМ.

Підчас дебати над видатками для армії в сенаті, яка відбувалася в середу, сенатор Норис з Небраски остерігав тих сенаторів, які думають більше про великих предприемців як про свою релігію, що колись вони будуть навколішки просити о ласку товпи. Говорив він, що як республіканська та демократична партія не поправляться, то американський народ скоро прийде до переконання, що нічого йому попирати сі партії та почне організувати нову партію.

Підчас дебати над справою зброєння, часть сенаторів підносила проти проекту зменчення армії, що ухвала зменчення буде мати такий наслідок, що американський уряд буде мусів викинути зараз з армії коло 70,000 жовнірів і що через те уряд зломить з тими жовнірами контракт. На се відповідали прихильники зменчення видатків на армію, що в американській армії є тепер більше як 70,000 жовнірів, які кождої хвилі готові її покинути.

ЗУДАРЕННЄ АЕРОПЛАНІВ У ВОЗДУСІ.

На повнім океані недалеко від побережа стейту Верджинії відбуваються тепер великі маневри американської фльоти. Сі маневри мають мати велике значіннє не лише для самої фльоти, але й для американських податковців, бо вони мають на ціли справдити, які кораблі можуть мати найбільше значіннє в морській битві в будучій війні. На военних кораблях, що беруть участь у маневрах, находяться також члени американського конгресу, щоби на власні очи бачити діяльність рїжних частин фльоти підчас удаваної морської битви. Підчас маневрів показано ниіценіе підводних суден з воздушних суден та аероплянів, щоби переконатися, яке значіннє може мати на будуче підводна лодка, а яке бальон та аероплян.

Першого дня маневрів воздущні лодки знищили за дуже короткий час одну підводну лодку, яку Америка забрала Німеччині. Другого дня контрторедові кораблі знищили дві підводні лодки, також забрані у війні Німеччині.

Підчас маневрів в середу погибло двох американських военних летунів. Причиною смерти була колізія (зударенне) у воздусі їх аеропляів. Було се підчас маневрового нападу аеропляів на старий корабель, що стояв на морю. Бомби з аеропляну мав кидати один жовнір, поручник Пламб. Вислід його нападу мав обсервувати капітан Догласс, що їхав на другім аеропляні. Пламб власне кинув одну бомбу на корабель, і як се звичайно буває з аеропляном по викиненню тяжкої бомби, аероплян нагло підніс ся в гору. Підчас сего злету аероплян Пламба ударився об аероплян капітана Догласа. Удар був такий сильний, що аероплян Догласа втратив хвіст, котрий впав на землю відрізаний немовби огнем. За хвостом полетів на землю сам аероплян Догласа. За ним пішов аероплян Пламба, також сильно ушкоджений від зудару. Оба аероплани упали в морський залив з такою силою, що і аероплани і летуни в одну мить пропали в глибоких водах. Вислані на місця їх упадку жовніри ще не успіли добути їх тіл.

ЗАКОН ПРО МИР ТА ФЛЬОТУ ЩЕ НЕ ЗРОБИВ ПОСТУПУ.

Сенатор Пойнтдекстер, голова сенатового комітету для справ фльоти, заперечив погоді-носкам, які появилися в газетах, а після котрих межи представителями сенату та представителями палати послів не прийшло до ніякої згоди в справі резолюції щодо мира та зменчення фльоти.

ЗУЖИЛИ СОРОК ПЯТЬ ТИСЯЧ БОЧОК КАРТОФЛІ ЗІ ПОГНИЛ.

Фармери південної части Арустук Кавнті в стейті Мейн вивезли на поля 45,000 бочок картофлі та вигноїли нею землю. Причиною сього було те, що фармери, котрі минувшого року діставали по 3 доляри за бочку картофель, сего року вивезли тілько картофель на ринок, що картофля спала до 40 центів за бочку.

В північній части сего самого кавнті („графства") є великі фабрики крохмалю, які забрали усю надвижку картофель.

ТАЄМНИЧЕ УБИЙСТВО БОГАТОЇ ВДОВИЦІ.

В середу сполудня невиследжені душегубці убили на Лонг Айленд в місті Гемпстед паню Мині Бартлет, вдову по богатім нафтяри. З убийством звязаних кілька таємних обставин. Коло першої години сполудня в день убийства пані Бартлет телефонувала до своєї сестри пані Сібері, котра живе недалеко неї. Вона говорила телефоном, що до її дому прийшов якийсь мущина, котрий представився як Стефенс та казав, що хоче купити її дім. Пані Бартлет говорила далі, що гість не виглядає своїм убраннем на людину, яка моглаби купити її богату хату, і що її дуже непокоїть цікавість гостя, оглядаючого докладно кождий закуток хати. Вона навіть виразно заявила здогад, що боїться рабунку, і просила сестру прийти чим скорше до її дому. Сестра не довго думаючися пігнала до сестри, але застала її хату замкнену зі середини. Се її дуже занепокоїло тим більше, що її видалося, що чує якісь поспішні кроки чоловіка, біжучого в задну часть дому. Вона зараз зателефонувала до кількох знакомих. Сі вилюмили одно вікно в задній части мешкання. На долівці одної комнати лежала пані Бартлет з кількома ранами від вистрілів в голові та з великою раною, похоґячою немовби від ножа, під оком. Покликана поліція відкрила ще одну дивну обставину, а саме, хоч пані Бартлет говорила про страх перед рабунком, поліція не могла найти в хаті слідів рабунку.

СТРІЛИ НА КРАКІВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

На краківському університеті повторилися львівські звичаї. З нагоди протестуючих зборів поступової молодіжі проти відчиту езуїта Лютославского в авлі університету, клерикал студент Говорка, син висшого урядника, вистрілом з револьверу ранив тяжко в груди студента медицини і офіцера польського війска Вольберга. Краківський університет пережив хвилини, які завдяки вшехпольським боївкам пережив вже львівський університет. Чисто польському університетови зготовили се тепер не „гайдамацькі", а таки власні патріотичні студенти.

ПОВІНЬ ЗАЛИВАЄ МІСТО.

В середу сполудня случився великий хмаролом над містом Тремонт Сіті, недалеко від Спрінгфілд, Огайо. За короткий час всіми вулицями міста плили правдиві потоки на три стопи завглибшки. Богато родин мусіло втікати на другий поверх домів. В долині довкола міста повінь наробила богато шкоди, затопляючи богато худоби та заливаючи збіже на поли. Повінь була короткотревала. В годину по хмароломі вода почала уже опадати.

ВШЕХПОЛЬСЬКА ПОЛІТИКА В АМЕРИКАН. КУХНЯХ У ЛЬВОВІ.

У Львові істнують заложенні філянтропійними Американцями дві кухні, а саме при вул. Скарбківській і в пасажу Миколяша, які за малою оплатою видають харч незасібним людям. До одної такої кухні при вул. Скарбківській зголосився дня 2. червня с. р. один Українець урядник, але урядуюча там якась польська пані, коли він почав говорити по українськи, заявила: „Проше мувіц по польску. Українци сон виключені, бо Американе заложилі кухне для Полякуф" — і відправила його з нічим. Сей аж надто вимовний факт не потребує хиба ніяких коментарів, а наші брати в Америці повинні зробити з нього ужиток у відповідних чинників в Америці.

ХОЛЄРА В МОСКВІ.

Большевицька урядова газета „Известия" (виходить в Москві) пише, що пошесть холери, котра забрала богато жертв головно в области Волги, поширюється тепер також в области Москви і виклинує великий неспокій серед большевиків. Московські часопісі пильно займаються сею небезпекою і містять статті під характеристичними наголовками: „Воші — страшний ворог революції", „На барикади проти воший", „Смерть сьому ворогови".

ЗІЗД „РУССКО-НАРОДНОЇ ПАРТІЇ" У ЛЬВОВІ.

Дня 26. мая с. р. відбувся у Львові в салі „Народного Дому" зізд мужів довіря „руссконародної партії".

По рефератах д-ра Т. Стефановича, ред. К. Вальницького і М. Заяця, ухвалено ряд резолюцій, в яких зізд жадає принципіяльної політики, протестує проти сучасних відносин і проти кольонізаційної політики в Східній Галичині, а врешті, що галицька війна, яко необходимий, всенародній акт самовизволення народу є виходною точкою Р. И. К. (Русского Исполнительного Комитету) у нутрі краю і заграницею. Як довго продовжується стан війни і окупації, ніхто не сміє зійти з позиції, або ослабити її нерозумною міжпартійною грязею".

В склад заряду русско-народної партії Р. И. К. вибрано: председіником д-ра А. Алексевича, М. Михальчука, д-ра Т. Стефановича, К. Вальницького, д-ра Н. Прислопського, В. Телесницького і студ. І. Зайлика.

Реферати були такі: Перегляд і мотиви внутрішньої політики д-ра Стефановича та Організаційний регуляминь Р. И. К. М. Голінатого. Про питання Східної Галичини і її міжнародного полагодження, К. Вальницького.

По рефераті ред. К. Вальницького зголосився М. Заяць і іменем соціялістичного гурта виголосив реферат.

АНГЛІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАГРАНИЧНИХ СПРАВ КРИТИКУЄ МИРОВИЙ ДОГОВІР.

ЛОРД КОРЗОН НАХОДИТЬ НЕДОСТАЧІ У ВЕРСАЙСЬКОМУ МИРОВОМУ ДОГОВОРІ. — ГОДИТЬСЯ ВІДКЛАСТИ СПРАВУ МАНДАТІВ, ЩОБ ЗАДОВОЛИТИ ДОМАГАННЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ЛОНДОН, 23. червня. — Нині говорив в палаті лордів міністер зграничних справ лорд Корзон. Він відповідав на питання в справі мандатів і сказав, що се, що вчасі мировой конференції у Версаю (коло Парижа) висунено на перший план справу Ліги Народів, зашкодило справі цілого мирового договору. Мирового договору, казав лорд Корзон, не зладжено як слід і тепер много його уступів можна на рїжні способи пояснювати і толкувати. Інакі, казав він, досвідний правник не розуміє, що деякі уступи мирового договору значать.

Лорд Корзон зазначив, що мирова конференція замісь будувати новий світ, радше повинна була взятись наперед до привернення мира, то вже була-б осягнула далеко більші успіхи.

Вкінці сказав лорд Корзон, що він радіє, що Злучені Держави знова заінтересувались европейськими справами, та що Велика Британія готова піяти на зустріч домаганням американського правительства і відложити полагоду мандатів на пізнійше, аби сю справу вирішено згідно з волею Америки.

РОБІТНИЧА КРІЗА В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 22. червня. — Національний Союз роботодавців і робітників Великої Британії звернувся до правительства, щоби скликало спільну промислову конференцію, яка заступила би всіх роботодавців і робітників, що тепер ведуть боротьбу за заробітні платні, та щоби поручило сій конференції стреміти до того, аби видобуто теперішню промислову ситуацію з хаосу.

Повідомляють, що рівночасно британіська Партія Праці (соціялістична) і Конгрес промислових юній хотять скликати конференцію в Лондоні на другий тиждень для обговорення загального страйку для підпертя страйку майнерів.

ЧИ АРЕШТОВАНО ДЕ ВАЛЕРУ?

ЛОНДОН, 23. червня. — З Даблина, столиці Ірляндії, доносять сюди, що поліція арештувала була в середу в Блек Рак, в повіті Даблина, президента „айрішської республіки", Емона де Валеру. Одначе сейчас його випущено на волю, як кажуть, на приказ висших властий.

Деякі лондонські часописі пишуть, що арештований на ділі не ебув Де Валера, але інший чоловік, подібний до нього.

Власти мовчать про сю справу.

СКАНДИНАВСЬКІ БАНКИ ХОТЯТЬ РАТУВАТИ АВСТРІЮ.

ПАРИЖ, 23. січня. — Сильна група скандинавських банкирів заявилась, що прийме на себе господарську і фінансову відбудову Австрії, якщо аліянти згодяться відкласти стягненне відшкодования з австрійської республіки на 20 літ.

ГРЕЦІЯ ГОТОВА ПОМИРИТИСЬ З ТУРЕЦЬКИМИ „НАЦІОНАЛІСТАМИ".

АТЕНИ, столиця Греції, 23. червня. — Тут запевняють, що грецьке правительство в засаді приняло предложеніе Великої Британії, Франції й Італії, в якому вони заявляють, що хотять посередничити між Грецією і турецьким революційним правительством так званих „націоналістів" під орудою Мустафи Кемала паші, в Малій Азії для доведення до порозуміння і мира між обома воюючими сторонами.

ХІНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АПЕЛЮЄ ДО АНГЛІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ О ПОМІЧ ПРОТИ АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 23. червня. — Президент хінської (китайської) республіки, Гсу Шіг Чанг, зверпувся із зазивом до робітників Великої Британії, щоби не допустили до відносин англійсько-хінського союза, який він вважає шкідливим для інтересів хінського народу.

ЯПОНСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКА БОРОТЬБА НА ЗЕЛЕНОМУ КЛИНІ.

ТОКІО, столиця Японії, 23. червня. — Большевицькі війска напали були на японські війска коло Николаевська, де прийшло до боротьби і впало кілька жертв.

РИГА, столиця Латвії, 23. червня. — Представник Далекосхідної (сибірської) Республіки в Пекіні, столиці Хіи (Китаю), посол Агарок, вручив американському послови ноту з протестом проти наїзду японських війск на владивостоцьку землю (Зелений Клин). Він домагається, щоб Америка й Англія приняли на Японію, аби забрала відтам свої війска.

КОЛЬОРОВІ АЗІЙСЬКІ РАСИ ПЕРЕВАЖАЮТЬ НА БОЛЬШЕВИЦЬКОМУ ЗІЗДІ ТАК ЗВАНОГО „ТРЕТЬОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ".

РИГА, столиця Латвії, 22. червня. — Повідомлення з Москви доносять, що на тамошньому зізді „третього інтернаціоналу" переважають представники азійських племен. Люди рудоватої і жовтої раси з Близького і Далекого Сходу чисном переважають людий білої раси.

Лев Троцький балакав до делегатов і заповів їм, що вибухне революція на Сході і Заході така як в Росії.

Closely bound

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents the copy.

One year .....$ 7.00	На рік .....$ 7.00
Six months .....$ 3.75	На пів року .....$ 3.75
Three months .....$ 2.00	На три місяці .....$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates.

One year $10.00	На рік $10.00
Six months .....$ 5.00	На пів року .....$ 5.00
Three months .....$ 2.75	На три місяці .....$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА.
Поодиноке число три центи.
В Джерзи Ситі і заграницею.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНЦІ ГРОМАДИ!

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ СТАРОМУ КРАЄВІ!

ВІДСИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕЙЧАС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ, ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ГАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАТУНКУ РІДНОГО КРАЮ!

СПРАВА ОБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ ТА КОНВЕНЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

Американська Федерація Праці, найбільша робітнича організація в Америці, розбирала в середу на своїй конвенції справу безробіття. Справа ся викликала на конвенції довгу дебату. Предметом дебати була пропозиція зі сторони деяких учасників, щоби Американська Федерація Праці заявилася за заведенням обезпечення безробітних. Сю пропозицію приняла резолюційна комісія конвенції і предложила її до одобрення повної конвенції.

Мимо прихильної опінії резолюційної комісії резолюція викликала спротивленє зі сторони великого числа делегатів. Почалися підносити найрізнійші закиди проти обезпечення безробітних. Які аргументи переважали, покищо не можна знати зі скупих вісток з перебігу конвенції. Одна промова самого председателя Американської Федерації Праці, Гомперса, була подана в більших винятках, так що з неї можемо судити про загальний перебіг дебати.

Гомперс промовляв проти проекту обезпечення на случай безробіття. Се одно вже треба признати гідною подиву подією. Та ще більше гідні подиву ті аргументи, яких Гомперс уживав в своїй промові. Закидав він, приміром, що обезпеченне на случай безробіття не усуває зовсім безробіття. І дійсно воно не усуває. На се не треба навіть доказів давати. Подібно як обезпеченне на случай пожару не запобігає пожарам; і як обезпеченне життеве не запобігає втраті життя; і як обезпеченне на случай граду не запобігає хмароломови. Алеж бо ніхто не обіцює нікому, що обезпеченне на случай безробіття запобіжить безробіттю або обезпеченне на случай граду запобіжить градобиттю. Обезпеченнє має на цілі лише вирівнание шкоди заподіяної нещасним случаєм, а не запобіганне самому случаєви; обезпеченне організує усіх тих, що загрожені якоюсь небезпекою, і зобовязує їх, що вони всі разом спільними силами повернуть шкоду тому з них, котрий буде мав нещастє потерпіти. Закидувати обезпеченню, якоюсь воно не було, що воно не запобігає самому нещастю, може хиба людина, яка поняття не має про асекурацію. Гомперс своїм виступом показав, що належить до тих людий, що не мають сего примітивного розуміння.

РОСІЯ В ЗАЧАРОВАНІМ КОЛІ.

В якім положенню опинилася Росія, про те найкраще говорить недавна стаття Стеклова, одного з большевицьких лідерів в большевицькій московській газеті „Ізвестія".

Говорить він про „свобідну торговлю", яку проти своїх урочисто голошених поглядів завели недавно большевики для російських селян, щоби ще на якийсь час удержатися при власти. Стеклов зовсім не криється зі своїм невдоволенням і отверто виявляє розчарованнє большевиків з перших висліднів „свобідної торговлі" серед селян.

Він каже:

„Наше спасенне лежить в збільшенню продуктивности і у відновленню промислу. Але тут ми чуємо звичайні супротивлення: „Дайте наперед попоїсти, а потім уже говоріть про пильнійшу роботу!" Ми мусимо відповісти: „Ні, наперед працюйте, витворюйте більше продуктів, а потім вже й буде чим вас накормити!"

— Осьтак, чому Росія голодує?

Бо не виробляє досить для себе на прожиток.

— А чому не виробляє Росія для себе досить на прожиток? Бо Росія голодує.

І тепер знов: А чому Росія голодує? І так далі без кінця.

І без виходу: Бо комісарі кажуть: „Не дамо їсти, поки не почнете робити", а робітники кажуть: „Не будемо робити, поки не дасте зісти". А на се комісарі знов: „Не дамо їсти, поки —" І так дальше.

Дійсна трагедія положення лежить в тім, що не можна закинути ані одним ані другим брехні або неслушности. Слушність мають і робітники, коли кажуть, що без хліба не можна робити. І слушність мають комісарі, коли кажуть, що не зробивши чогось, не можна споживати.

Трагедія лежить в безвихідности положення: Бо чи робітники побідять, чи комісарі, одна біда. Побідять робітники та скинуть комісарів, то однаково їсти не будуть мали що. Побідять комісарі, то все таки робити робітників не примусять, бо голодний чоловік, хочби хотів робити, робити не може.

Такі наслідки нерозумного большевицького нищення капіталу.

НАЙВАЖНІЙША СПРАВА ПОМОГТИ ГАЛИЦЬКОМУ УРЯДОВИ.

(Від власного кореспондента).

Не здивуйте, Дорогі Браття, що я пишу знов про справу, про яку я вже нераз писав Вам у „Свободі", а саме, **про Вашу поміч у нашій боротьбі проти польського ярма.**

Як я вже писав, ся поміч повинна мати на увазі **всі сторони нашого національного життя.** Треба помогти нагодувати й одягти голодних, безробітних, калік і сиріт у краю; треба помогти українським господарським і фінансовим інституціям перевести господарську відбудову краю; треба помогти молодіжи скінчити школи, щоби стати корисними робітниками на національній ниві; треба піддержати українську політичну еміграцію; треба дати галицькому урядови змогу довести до кінця боротьбу за визволенне і самостійність Галичини.

Про сю останню справу писалося доси найменше. Фонди, які приходили від Вас і які наповняли наші серця почуттем гордости, що Ви так високо держите прапор національної відомости й не забуваєте за рідний край і братів, катованих ворогом, **йшли на безпосередні потреби народу** і голодних, безробітних, калік, сиріт, шкільної молодіжи.

Уряд сам собі давав раду. І хоч уже два роки, як він мусів покинути рідний край і тим самим не має державних доходів, — він все таки веде боротьбу за незалежність і самостійність рідного краю, удержує цілий урядовий апарат, видає публікації, удержує дипльоматичні представництва і т. д.

Ви знаєте, як стоїть справа Галичини. Рада Союза Народів на засіданню 23. лютого сього року ствердила, що Польща не має до Галичини нінкого права, що вона є тільки воєнним окупантом Галичини, що суверенем Галичини є держави антанти та що вони повинні пішити про долю Галичині. В тій цілі Рада Союза Народів передала справу Галичини **Раді Амбасадорів,** яка в імени держав антанти рішає справи, звязані з справою мира в Европі.

Рада Амбасадорів може очевидно тільки підготовити рішенне в справі Галичини, **длятого сю справу може тільки Найвисша Рада,** себто **Зїзд президентів міністрів головних держав антанти.**

Коли се рішенне наступить, не знати.

Та заки воно наступить, на галицькім уряді спочиває важка задача зробити все, що є в його силі, щоби воно випало в нашу користь.

Примусити Найвисшу Раду видати корисне для нас рішенне ми не маємо сили.

Але маємо змогу переконувати Найвисшу Раду і цілий політичний світ Европи, що наша справа справедлива.

Що в сій справі наша акція осягнула успіхи, найліпшим доказом того є згадане рішенне Ради Союза Народів.

Ту акцію треба вести далі. А се вимагає великих грошевих засобів. Треба держати цілий урядовий апарат, треба удержувати дипломатичні представництва, треба висилати спеціяльні місії, треба видавати публікації.

Сих фондів нема звідки взяти. Сама Галичина, в важкім ворожім ярмі, не може їх дати своєму урядови; вона сама гине в нужді.

Тому на Вас, дорогі Браття, що живете в ліпших відносинах, лежить обовязок доставити галицькому урядови потрібних фондів.

Я вже Вам нераз вказував на те, що ірляндський емігранти в Америці треба дякувати, що ірляндський нарід може вести боротьбу за свободу і незалежність своєї вітчини. **Приклад Ірляндії і Вам повинен приświчувати.**

В якій формі Ви доставите галицькому урядови потрібних фондів, се Ваше діло.

Найліпше було би в порозумінню з галицьким урядом **розписати галицькому державну позичку.** Швидше чи пізнійше Галичина вибється на волю і тоді зможе віддати затягнений довг.

Сю позичку мав би перевести комітет, зложений з українських організацій в Америці. Кождий Українець в Америці дав би на ту позичку, що дежить в його силах, одержуючи позичкову ноту. **Повинно се бути гордістю кождого Українця, що він підписав позичку галицької держави, що поміг рідному краєви в боротьбі за визволенне.**

Організація такої позички вимагала би очевидно більше часу.

Заки вона буде переведена, могливи українські організації і маетніїші одиниці зложити гроші на рахунок тої позички, щоб як найшвидше доставити галицькому урядови потрібні фонди.

Подумайте тільки, яка страшна шкода для нашої справи була би, як би галицький уряд задля недостачі фондів не міг повести як слід акції, або — що ще гірше — якби мусів перестати існувати швидше, ніж Найвисша Рада рішить справу Галичини.

Тоді наші вороги сказали би: Видно, Українці помирилися з польським ярмом, коли від їх імени ніхто не виступає з доманганнем визволення Галичини зпід Польщі.

Се була би страшна річ!

Ще одно: Про галицький уряд можна бути рішної думки. Можна його діяльність хвалити, можна критикувати, можна й осуджувати. Ще не було уряду, який усім подобався би. І ще не було уряду, який усе робив би так, що вже ліпше не можна зробити.

Та треба тямити одно: що **галицький уряд конче потрібний як символ змагання українського народу Галичини до визволення з польського ярма й незалежности.**

Тому треба його піддержати і дати йому змогу вести акцію за визволенне Галичини.

Прошу українські організації в Америці, і всіх Вас, Дорогі американські Браття, взяти сі мої слова під розвагу і приступити до діла.

Відень, 5. червня, 1921.

Д-р Михайло Лозинський.

НАРАДА ДЛЯ ОБЄДНАННЯ ЗАПОМОГОВОТ ТА ПОЛІТИЧНІ АКЦІТ.

В пятницю, дня 10. червня відбулися в готели Пенсилвенія, в Ню Йорку, наради представителів українських загально-народних запомогових організацій, запрошених на основі нарад, які відбулися в тім самім місци дня 1. червня.

На наради прибули як представителі Українського Народного Союза дд. Сем. Ядловський, Р. Слободян, І. Каштанюк і А. Савка та О. Ревюк від редакції „Свободи"; від Українського Робітничого Союза: дд. Ю. Крайківський і Ленчицький; від Провидіння: дд. Борисевич, Цурковський і о. Кузів та др. Демидчук від редакції „Америки"; від Народної Помочи д. В. Шабатура і д. Хандога від редакції „Народного Слова". В характері гостий явилися: дд. Василь Кузів, В. Лотоцький, о. Левицький, др. Л. Цегельський, та о. Павляк, котрі всі брали участь в нарадах скликуючого комітету, та дд. І. Ардан, Кирчів, Ю. Андрейко, І. Ваверчак і В. Гасій.

Від імени Згоди Братств мали прийхати д. Ю. Хиляк і о. М. Гурянський, заявляючи з гори, що годяться на всенародну акцію для запомогової та політичної акції для старого краю. Однак перешкоджені в послідній хвилі, приїхати не могли.

Присутні представителі запомогових організацій висловили бажанне нарадитися наперед без гостий та редакторів над тим, чи вони можуть взятися за яку спільну акцію і під якими условіями се можливе. По довшій нараді прийшли вони до спільного переконання, що спільна акція для запомоги старому краєви пожадана, однак вона мусить бути безпартійна. Тому існуючі досі політичні організації а то: Народний Комітет та Федерація Українців, мусять вперед перестати свою діяльність, якщо дальша акція серед американських Українців має повестися. Кромі сього представителі запомогових організацій заявили, що така акція може повестися лише тоді, як на неї згодяться члени ти організацій; тому представителі урядів запомогових організацій постановили не робити нічого на свою руку, але предкладати усе до рішання самих членів тих організацій.

На основі сих заяв почалися ширші наради, для ведення котрих вибрано председателем о. Льва Левицького з Пасайку, а секретарем д. В. Шабатуру з Питсбурга та д. О. Ревюка з Ню Йорку.

По довший нараді над політичним положенням українського народа присутні заступники запомогових організацій признали, що остаточною ціллю наших змагань мусить бути одна самостійна, обєднана, неподільна українська держава, обнимаюча всю територію, заселену українським народом, та признали як найскорше визволенне української Галичини зпід польської власти та утворенне галицької держави одним з етапів до осягнення сеї цілі.

Дальше збори признали потребу зорганізованя всіх українських імігрантів в Америці, без огляду на групи та напрямки, в одну загально-народну організацію для помочи та визволення старого краю. В тій цілі признали потребу скликання загально-народного конгресу всіх американських Українців, котрий утворивби таку постійну репрезентацію.

Присутні заступники запомогових організацій рішили далі безпроволочно віднестися о-біжників до членів тих організацій та спитати їх про опінію в справі конгресу та організації непартійної, загально-народної організації для помочи запомогової та політичної старому краєви. В тій цілі утворено комітет ініціятивин для скликання конгресу американських Українців. В склад комітету кожда запомогова організація має вислати ще тілько представителів, щоби їх було з кождої організації по пять. Сей комітет ініціятивин утворить ширший комітет зїзду, запрошуючи до участи ще слідуючі організації: Згоду Братств в Олифанті, Па., з 5 голосами; Січову Організацію з 5 голосами; українську греко-католицку церков з 5 голосами, українську православну церкву з 2 голосами та українську пресбітерінську церкву з 2 голосами. Сей комітет покличе до життя Екзекутиву, до котрої кожда центральна організація, репрезентована в ширім комітеті, вишле по 1 членови. До ширшого комітету кромі представителів організацій покличеб 30 діяльних Українців, котрих спис предложить екзекутива запитавши вперед опінії репрезентантів організацій.

Рішенна нарад припорученє президії нарад подати до відома широкого загалу.

В. Шабатура та **О. Ревюк,** секр.

CUNARD-ANCHOR

Найбільший, найкорший корабель в світі. Найчемнійша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусідним містї находиться наш місцевий агент.

ДО УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ЛИТВИ І ПРИБАЛТІЙСЬКИХ КРАЇВ ЧЕРЕЗ HAMBURG:

SAXONIA .....21. липня
II. класса $180, III. класса $125
Такса $5.00.

ЧЕРЕЗ CHERBOURG, SOUTHAMPTON, LIVERPOOL & GLASGOW:

BERENGARIA .....30. червня
CAMERONIA (новий) 2. липня
CARONIA .....2. липня
AQUITANIA .....5. липня
CASTALIA .....9. липня

ЧИТАЙТЕ КРАЄВИЙ ЧАСОПИС.

„ВПЕРЕД"

орган української соц.-дем. партії; виходить у Львові кождого дня.

Хто бажає мати докладні вістки про це, що діється в старому краю, нехай Запенумерує собі цей часопис.

Хто бажає, щоби його рідня мала кождого дня свою часопись, нехай пішле передплату на „Вперед".

Передплата на пів року до Америки виносить 3 долярі. Передплата для рідні в старому краю виносить на цілий рік 2 долярі.

Гроші зі посилайте на адресу „Вперед" адресуючи адресіровному листі: „Wpered" (Lemberg), ul. Ruska Nr. 3, Galicia. 45-49

Числа на оказ посилаємо даром, пришлить тільки свою докладну адресу, а також адреси своїх товаришів і знайомих.

З НЮ ЙОРКУ або — ФІЛАДЕЛЬФІЇ ДО КРАЮ

Ви можете мешкати тисячі миль від Ню Йорку або Філадельфії але до краю ви мусите їхати через нюйоркський або філадельфійський порт. Отже чому вам не купувати шифкарти в одній або другій вашій офіси. Ми вам пашпорт виробимо листовно в кількох днях; продамо вам шифкарту на найлішу лінію і замовимо для вас каюту, на стації буде на вас чекати наш человік і остереже вас від різних опущкадів. До нашого офісу не потребуєте приїздити тільки один день перед відходом корабля. ДЕСЯТЬ ТИСЯЧ Українців поїхали від нас до краю і велике число відїздять тижнево. Чому би так не робити. Тисячі вам поспівчають за нашу довголітну часову обслугу. Переконайтеся.

В СПРАВІ СПРОВАДЖЕННЯ РОДИНИ пишіть по інформації.

ГРОШІ ДО КРАЮ пересилаємо через Земельний Банк у Львові скоро і безпечно. В кождій потребі вдавайтеся до нашої української інституції. Адреса така:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.
520 E. 6th Street, NEW YORK, N. Y.
322 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA.
А. ПАШУК, през. М. ТИХАНСЬКА, секр.

НА МОГИЛІ ІВАНА ФРАНКА У ЛЬВОВІ.

(З львівського дневника „Український Вістник").

Неділя, дня 29. мая с. р., була одною з тих сонцем опромінених неділь, яких не забуває ся ніколи. Не забуде її в першу чергу український Львів, який пережив отсе одну з історичних неділь, одну з тих, про яку піде мова з покоління в покоління як про щасливий момент якого не всім було дано пережити.

Вже з 10. години рано улицями міста, що ведуть на Личаківське кладовище, почали більшими то меньшими гуртками перепливати путники, що ішли поклонитись могилі Того, що родився серед нас, а так високо вирів понад нас, що навіть найзручнійші сльокубрації нігілізму не посягнуть Йому до колін...

Ішли школи, заведення, корпорації, делегації з вінками. Ішли з морем голов заливали поля довкола могили Поета, в якій спочив Він щойно вчера, пробувши повнівльну пятнайцяту карантану в чужій, чиншовій гробниці.

З ударенем 12 години шумі ло Личаківське кладовище празничним шумом тисячів притишених голосів. Красками веселки вигравала до сонця різнощитна лента вінків. Маяли прапори, гомоніли останні приказы впорядників. Пластова молодь утворила кордон, облекшуючи доступ до могили тим, що в імени Народу прийшли віддати поклін тіням Каменяра.

І хоч невинносимі обставини сучасного лихолітя не дозволили на такий здвиг народу з цілого краю, який би міг бути мірилом того, як глибоко і як широко сягала праця невтомимого жнитя Поета; хоч цілий край не міг взяти участи в святі хочби через представників, то вже самий український Львів дав вираз того, ким був Іван Франко, якого Імя зібрало довкола могили усіх, але то буквально усіх громадян без ріжниці клясових чи партійних ріжниць.

По відправленню акту посвячення гробниці, якого в дуже скромній формі доконав парох петро-павлівської церкви, промовив **Іван Труш.**

Головною точкою свята було складанне вінків. **Перший з них, великий терновий з китицею червоних маків электризував зібраних своїм коротким, але таким многомовним написом, що „Від Української Галицької Армії".** Вражінне того вінка не затерло навіть те глибоко зворушливе почуванне безмежного болю, що пройшов серце тисячів на вид невеличкого **вінка з кільчатих дротів,** яким пошанували могилу Поета **інтерновані ланцутського табору.**

Ті два вінки були вимовною картиною моменту, який, дай Боже, щоби чим скорше здався нам не пережитою дійсностю, а страшним, гнітучим сном, що як сон промине, не лишаючи слідів по собі.

Поплили вінки -за вінками, тихим, дріжучим голосом говорили делегати про те, від кого несуть вінок.

А були там вінки від: Народнього Комітету, Тов. „Просвіти", Українського Педагогічного Товариства Українського Студентського Союза. Ліги Соборної України, Українського Народнього Обєднання в Тарнові, Центрального Комітету УСДП., Партії С. Ф., Тов. „Основа", виниківшого Пласту, учительського семинара, Кредитового Союза, Українських Кооператив, спорт. тов. „Україна", перемиської гімназійної молоді, редакції „Впереду", тов. „Воля", читальні „Просвіти" стрийської дільниці, шкільного кружка УПЛ., пластунок II. полка ім. М. Борецької, пластунок III. полка ім. кн. Ярославної, пластунок VIII. полка ім. кн. Ольги, Взаємної Помочі Українського Учительства, тов. „Зоря", перемиської школи ім. Шашківича, пластунів V. полка ім. кн. Осмомисла, стрийської гімназіяльної молоді, коедукацийних семинарських курсів, жіночої спілки „Труд", Студентської секції, чит. Просвіти" на Замарстинові, школи ім. кор. Данила, від товариства Жовкви, абітурієнтів філії академічної гімназії у Львові, „Соколи" у Винниках, чит. „Просвіти" на Городецькому передмістю, акад. гімназії у Львові, філії „Просвіти" ім. Шашкевича у Львові, чит. „Просвіти" на Личакові, Союза Українок, укр. учит. семинара в Стрию, чит. „Просвіти" в Лисиничах, Акад. тов. „Бандурист", та від львівського тов. „Боян"; крім того над могилою поета похилилися прапори пластового полка ім. П. Конашевича і Тов. „Сила" й „Зоря".

Хор „Бандуриста", що співав підчас акту посвячення гробниці, виконав відтак кілька пісень, яких цикль почався від „Вічного Революціонера".

Коли на могили спочив останній вінок, голова комітету проголосив закінчене свята. Не проглядна струя народу поплила до брам. **Тут частина розійшлась, а частина пішла далі улицями міста, співаючи пісень, поки сконсигнована піша і кінна поліція не розігнала сеї імпровізованої манифестації.**

На цвинтарі остала могила з самих цвітів і зелені, довічне місце паломництва цілих поколінь Соборної України.

А коли українська громада вертала спід цвинтарів домів, Пекарською улицею їй на зустріч надлетіла польська державна поліція, піхотинці і кінота з остро наладованими кріс ами. І сунула поліція вперед так, неначе за хвилину мав би розгорітись бій. В ресторанах і кавярнях горячково стали замикатись вікна. Розійшлася верзія, що Українці на цвинтарі підняли повстанне. Українська громада зі здивованнем оминала боєво прибрану поліцію-і як найспокійнійше вертала домів...

НАРАДА ДЛЯ ОБЄДНАННЯ ЗАПОМОГОВОТ ТА ПОЛІТИЧНІ АКЦІТ.

В пятницю, дня 10. червня відбулися в готели Пенсилвенія, в Ню Йорку, наради представителів українських загально-народних запомогових організацій, запрошених на основі нарад, які відбулися в тім самім місци дня 1. червня.

На наради прибули як представителі Українського Народного Союза дд. Сем. Ядловський, Р. Слободян, І. Каштанюк і А. Савка та О. Ревюк від редакції „Свободи"; від Українського Робітничого Союза: дд. Ю. Крайківський і Ленчицький; від Провидіння: дд. Борисевич, Цурковський і о. Кузів та др. Демидчук від редакції „Америки"; від Народної Помочи д. В. Шабатура і д. Хандога від редакції „Народного Слова". В характері гостий явилися: дд. Василь Кузів, В. Лотоцький, о. Левицький, др. Л. Цегельський, та о. Павляк, котрі всі брали участь в нарадах скликуючого комітету, та дд. І. Ардан, Кирчів, Ю. Андрейко, І. Ваверчак і В. Гасій.

Від імени Згоди Братств мали прийхати д. Ю. Хиляк і о. М. Гурянський, заявляючи з гори, що годяться на всенародну акцію для запомогової та політичної акції для старого краю. Однак перешкоджені в послідній хвилі, приїхати не могли.

Присутні представителі запомогових організацій висловили бажанне нарадитися наперед без гостий та редакторів над тим, чи вони можуть взятися за яку спільну акцію і під якими условіями се можливе. По довший нараді прийшли вони до спільного переконання, що спільна акція для запомоги старому краєви пожадана, однак вона мусить бути безпартійна. Тому існуючі досі політичні організації а то: Народний Комітет та Федерація Українців, мусять вперед перестати свою діяльність, якщо дальша акція серед американських Українців має повестися. Кромі сього представителі запомогових організацій заявили, що така акція може повестися лише тоді, як на неї згодяться члени ти організацій; тому представителі урядів запомогових організацій постановили не робити нічого на свою руку, але предкладати усе до рішання самих членів тих організацій.

На основі сих заяв почалися ширші наради, для ведення котрих вибрано председателем о. Льва Левицького з Пасайку, а секретарем д. В. Шабатуру з Питсбурга та д. О. Ревюка з Ню Йорку.

По довший нараді над політичним положенням українського народа присутні заступники запомогових організацій признали, що остаточною ціллю наших змагань мусить бути одна самостійна, обєднана, неподільна українська держава, обнимаюча всю територію, заселену українським народом, та признали як найскорше визволенне української Галичини зпід польської власти та утворенне галицької держави одним з етапів до осягнення сеї цілі.

Дальше збори признали потребу зорганізованя всіх українських імігрантів в Америці, без огляду на групи та напрямки, в одну загально-народну організацію для помочи та визволення старого краю. В тій цілі признали потребу скликання загально-народного конгресу всіх американських Українців, котрий утворивби таку постійну репрезентацію.

Присутні заступники запомогових організацій рішили далі безпроволочно віднестися о-біжників до членів тих організацій та спитати їх про опінію в справі конгресу та організації непартійної, загально-народної організації для помочи запомогової та політичної старому краєви. В тій цілі утворено комітет ініціятивин для скликання конгресу американських Українців. В склад комітету кожда запомогова організація має вислати ще тілько представителів, щоби їх було з кождої організації по пять. Сей комітет ініціятивин утворить ширший комітет зїзду, запрошуючи до участи ще слідуючі організації: Згоду Братств в Олифанті, Па., з 5 голосами; Січову Організацію з 5 голосами; українську греко-католицку церков з 5 голосами, українську православну церкву з 2 голосами та українську пресбітерінську церкву з 2 голосами. Сей комітет покличе до життя Екзекутиву, до котрої кожда центральна організація, репрезентована в ширім комітеті, вишле по 1 членови. До ширшого комітету кромі представителів організацій покличеб 30 діяльних Українців, котрих спис предложить екзекутива запитавши вперед опінії репрезентантів організацій.

Рішенна нарад припорученє президії нарад подати до відома широкого загалу.

В. Шабатура та **О. Ревюк,** секр.

CUNARD-ANCHOR

Найбільший, найкорший корабель в світі. Найчемнійша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусідним містї находиться наш місцевий агент.

ДО УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ЛИТВИ І ПРИБАЛТІЙСЬКИХ КРАЇВ ЧЕРЕЗ HAMBURG:

SAXONIA .....21. липня
II. класса $180, III. класса $125
Такса $5.00.

ЧЕРЕЗ CHERBOURG, SOUTHAMPTON, LIVERPOOL & GLASGOW:

BERENGARIA .....30. червня
CAMERONIA (новий) 2. липня
CARONIA .....2. липня
AQUITANIA .....5. липня
CASTALIA .....9. липня

ЧИТАЙТЕ КРАЄВИЙ ЧАСОПИС.

„ВПЕРЕД"

орган української соц.-дем. партії; виходить у Львові кождого дня.

Хто бажає мати докладні вістки про це, що діється в старому краю, нехай Запенумерує собі цей часопис.

Хто бажає, щоби його рідня мала кождого дня свою часопись, нехай пішле передплату на „Вперед".

Передплата на пів року до Америки виносить 3 долярі. Передплата для рідні в старому краю виносить на цілий рік 2 долярі.

Гроші зі посилайте на адресу „Вперед" адресуючи адресіровному листі: „Wpered" (Lemberg), ul. Ruska Nr. 3, Galicia. 45-49

Числа на оказ посилаємо даром, пришлить тільки свою докладну адресу, а також адреси своїх товаришів і знайомих.

З НЮ ЙОРКУ або — ФІЛАДЕЛЬФІЇ ДО КРАЮ

Ви можете мешкати тисячі миль від Ню Йорку або Філадельфії але до краю ви мусите їхати через нюйоркський або філадельфійський порт. Отже чому вам не купувати шифкарти в одній або другій вашій офіси. Ми вам пашпорт виробимо листовно в кількох днях; продамо вам шифкарту на найлішу лінію і замовимо для вас каюту, на стації буде на вас чекати наш человік і остереже вас від різних опущкадів. До нашого офісу не потребуєте приїздити тільки один день перед відходом корабля. ДЕСЯТЬ ТИСЯЧ Українців поїхали від нас до краю і велике число відїздять тижнево. Чому би так не робити. Тисячі вам поспівчають за нашу довголітну часову обслугу. Переконайтеся.

В СПРАВІ СПРОВАДЖЕННЯ РОДИНИ пишіть по інформації.

ГРОШІ ДО КРАЮ пересилаємо через Земельний Банк у Львові скоро і безпечно. В кождій потребі вдавайтеся до нашої української інституції. Адреса така:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.
520 E. 6th Street, NEW YORK, N. Y.
322 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA.
А. ПАШУК, през. М. ТИХАНСЬКА, секр.

Closely bound

ЛИСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

(Лист з села Тершова, писаний 6. мая 1921).

Дорогий Товарищу!

Лист Твій я отримав і зараз відписую. Ти все даеш мені запити про Росію. Видно, що цікавишся нею. Питаешся, чи я був у Росії, чи тільки на Україні. Я сходив майже цілу європейську Росію, бо за так довгий час було коли ходити. Не йно український, але і російські селяни на комуну не хочуть годитися. Комуни хочуть ті, котрі робять по фабриках, і то не всі. Як сам Ти добре знаеш, Україна є краем рільничим, не фабрічним, тож на Україні до комуни не прийде ніколи, бо український народ про комуну ані слухати не хоче.

Се неправда, що в Росії така свобода. В Росії тепер инча газета не виходить, тільки така, що обстоює за комуністичною партією. Там нема свободи слова ані преси. Як би дехто сказав щось проти комісарів чи комуністичної партії, то його без жадного суду карають смертию на місци. В Росії нездатних до праці людий убивають, бо кажуть, що і худобину чи дерево, як не видае користи, то нищиться. Таксамо і людину, котра нездібна до праці чи зі старости чи з недуги, то лiпше знищити, бо на таких людях край терпить. І тепер старі люди живуть так, як під цибеницею, бо кождий день сподіваються непридної смерти, наслаеної від комісарів.

На „совітських господарствах" робиться безплатно, отже декотрі комуністи-спекулянти зачали хорувати, щоби не робити. Але Жиди є хитрий народ.. Вони проголосили, що „это зчаста хорує, того вбивати". Ой, потому вже перестали хорувати!

Я мав нагоду читати книжку п. з. „Азбука комунізма", вироблену Бухаріном і Преображенським. Дуже гарно пише тая книжка. Як я її читав, то мною аж підносило з охоти — такі добра описуе. Але те описуванне то дурному на втіху, бо і десяту часть правди не пише.

Мій товариш, котрий повернув з Америки, привіз одно число газети „Українські Щоденні Вісти". Я перечитав тую газетку від початку аж до кінця. Тая газетка називаеться українською, але Українців і все те, що є українське, ненавидить. Видко, що ті Українці, котрі то підтримують і нею тішаться, то є цілком дурні. В тій газетці писалося, як то російські робітники скинули царя і його правительство. Видко, що редактор тої газетки дурний, коли такі дурниці описуе своїм читачам. Не робітники скинули царя, але посли від парляменту і вони міністрів царських увязнили.

Пишеш, що з наших Українців декотрі хилиться в сторону комуністичну. Я нічого ім не раджу, тільки щоби приїхали до Росії і покушали тої бажаної їм комуни, то вони тоді скоро відлічилибся з неї і більше подумати про неї не схотілиб.

Любий Товаришу! Ти тримайся далі так, як до сего часу. Не слухай зрадників, бувших москвофілів. Ті, що в Америці ширять пропаганду большевицьку, вони не є Українці; то є ті вихованки Бендасюка, Дудинквина, Маркова і їм подібних. Вони за батюшки царя стремліли до Росії, так само і нині. В російськім уряді є половина Жидів, а Жиди, то є хитрий народ! Вони захопили власть у свої руки так з бідним народом роблять те, що самі хочуть. Але за недовгий час урветься пановання комісарям, бо російський як і український народ бунтуеться проти них і з ними тесаме стануться, що і з царем.

Цікавий я знати, чи Ти коли читав в американських часописях, аби в Росії скасували хоч одну біжницю? А за церкви, кілько їх скасували, то Ти богато начитаешся. Я скажу: хто любить Москалів, нехай іде до Росії; а хто любить Жидів, то нехай іде до Палестини. А від України проч! Україна є для Українців. Український народ сам знае рядити своїм краем — без Москалів і Жидів.

Щодо теперішних обставин у Галичині то дарую, що Тобі не пишу; а чому — то Ти знаеш... Ти лiпше знаеш з газет, ніж я. Наші газети такие не можуть описувати як американські, бо за правду остро вказують або і заборонять такій газеті виходити. До нас газета так довго іде, що я скорше пішки приніс би її зі Львова.

Гроший почтою не посилай, бо шкода. Лiпше, як дехто іде до краю, то передай, бо марки вжо не мають цілком вартости.

Напиши мені дещо про українську роботу в Америці: чи маете читальню через літо, чи ходиш на відчити і хто дае відчити, чи робите представлення, концерти, прогульки і т. д.

Здоровлю Тебе сердечно і всіх товаришів Твоіх. Гаразд!

Твій товариш — **Василь.**

ЛЯЦЬКІ РОЗБОЇ НА ГУЦУЛЬЩИНІ.

Львівський дневник „Український Вістник" пише:

Ми одержали 2 документи, які ярко характеризують відносини на Гуцульщині. Подаемо їх без змін.

I.

До Високого Міністерства військових справ у Варшаві. Відділ карної експедиції польського війска на Гуцульщині під командою кпт. Ковнацкого перепровадив в квітни 1910 р. ревізію у церкві парохії Ферескулі, в Косівському повіті у Східній Галичині в спосіб нечувано дивічний:

Жовнірі карної експедиції розбили церковні двері і цілий відділ увійшов в ночи до церкви — хотяй першим разом пять днів пробували у села і другим разом чотири. **У церкві розбили жовнірі дві шафки, при зриванню підлоги поламали дошки, усьо перекинули — перевернули: церковні книги, акти, ризи. — Викинули з церкви синьо-жовті ленти, яких Брастство уживае у рокові свята, обвивали ними ноги і під дикі вигуки насміхалися над ними. Навіть великого престола не пошанували: зірвали обрусы, поламали дорогі передвоенні свічки, а з свічників забрали усі свічки.**

Проти давнього місцевого звичаю казав один з офіцерів забрати з приходства церковні ключі і передав їх провокаторови. Проти того самого права передав якийсь офіцер карної експедиції третий ключ від церковної каси ославленому пяниці і звісному з неморального життя.

Подаючи до відома цей нечуваний вибрик карної експедиції прошу о переведення доходжень і видання заряджень, щоби війско гідно поводилося на святих місцях.

Ферескула в квітни 1921 р.

Михайло Березюк, священник.

У першій, страхітним проймаючій, розповині побуту карної експедиції польського війска на Гуцульщині.

II.

До Високого Міністерства військових справ у Варшаві. Мене арештовано — вже вдруге за короткий час польської влади — дня 19. квітня 1920 р. в селі Ферескулі, в Косівському повіті, у Східній Галичині. Десятьох жовнірів відставило мене до Ясенова у тому самому повіті, де пробував з карною експедицією майор Павловскі. Ту передано мене цивільній особі п. Вайсові „заржонди" дібр Баворовского. Його просив я о спокійний кут, щоби відпочати, бо був умучений. П. Вайс запровадив мене з одним жовнірем через стайню до льоху бикутого в скалі. На мій протест заявив, що має такий приказ від команданта групи.

Чорна темрява, вогкість, проймаюча студінь обгорнули мене. **Засвітили сірник я розглянувся і розпізнав на вогкій холодній землі лежачих, польськими жовнірами побитих, моренних голодом Гуцулів, дрожачих від проймаючої студени.** Вони даремно силкувалися огріти себе взаімно своїм тілом. Я прийшов до них того дня осьмий.

Спомни про побут в підземному льоху ще сегодня морочить ладну.

Подаючи до відома сей середновіний спосіб знущання над „большевіком" прошу о перепровадження доходжень в цій справі, укарання винних і о видання заряджень, щоби на будуче не передавала військовість невинних людий на муки цивільним людям.

На другий день відконвойовано мене нічю через Косів до тюрми в Коломиї а невинних Гуцулів до Жабя на нелюдські муки.

Ферескула в квітни 1921 р.

Михайло Березюк, священник

ЯК ГИНУЛИ НАШІ ЛЮДЕ.

Хто не чув про Стшалкову, місточко в Польщі, де містився габор інтернованих і полонених і де таксамо багато наших людей — цивільних і стрільців — знайшло мученичу смерть. Знущання над інтернованими і полоненими, яких допускалися в сім таборі польські жовніри і команданти, були звісні на цілу Польщу. Та аж тепер потягнено винновників до відвічальности а то: каптіана Вагнера, поручника Маліновского і вістуна Гозду, бо четвертий вістун Гляц утік. Виявилося на процесі, що катували тут людей до крови, голодом морили, без ніякої причини — оттак собі для забавки озрілого жовніра — розстрілювали без суду за те, що хтось не „засалютував". Бито людий телефонічними дротами, помальованими на червоно, від чого рани ятрилися і гнило тіло. Один лише поручник Маліовскі замучив на смерть 7 людий і поранив триста кільказдесять. Мучено людей і постом та спрагою...

Сотник Вагнер оправдувався, що серед навалу праці не міг всього догляднути, бити було треба, щоби вдержати „дисциплину". Поручник Маліновскі каже, що не знав, що не кільно бити, бо не було ніякого розпорядку. Вістун Гозда оправдуеся, що робив усе на приказ старших.

І що думаете, як покарали тих катів? Сотника Вагнера боялися засудити, бо він був хоробрий вояк на фронті і має медаль, поручника Маліновского узнано за божевільного, бо його родичі такими були, а вістуна Гозду невинним, бо мусів слухати старших. Всіх трох увільнено від вини і кри — і вони далі будуть катувати людей.

Ось як гинули тисячами наші люде по рiжних таборах Польщі, а виновники їх смерти і хорiб ходять собі безкарно і мають славу патріотів або — божевільних, яких пречінь не можна карати, але повірити їм „опіку" над безборними людьми можна.

ашпорти, шифкарти, справи старокраеві найскорше, найтанше полагоджуе Канцелярія Нотаріальна. 28пся
T. J. HRYCEY CO.,
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA.

ПОЛЯК ПРО ПОЛЬСЬКУ ВЛАДУ.

Польський посол із Тернопільщини Ян Заморський написав в „Газеті Варшавскій" (ч. 139), про страшну продажність і хабарництво польських властий у Східній Галичині. Повторимо за ним коротко ті слова правди, що кидають ярке світло на польську господарку в нашім краю та на теперішне положення нашого народа під польською владою.

За австрійських часів, пише він, не було великого хабарництва, а тільки адміністраційні надужиття в користь пануючої партії. Війна причинилася до зіпсуття. Декотрі старости і комісарі поробили маетки на доставі коней і паші для війська, на причинках для родин військових, на евакуованих і знищанних. Та все таки відсоток хабарників не був такий значний. „Правдивих спустошень — пише п. Заморскі — в тім напрямі довершила, -на жаль, польська партійна влада. Від кoли генеральний делегат уряду др. Галецькі став найслухняніщим слугою пересеса людовців п. Вітоса і поспішним виконавцем волі послів Бриля і Рончковскої, справа прибрала катастрофальні розміри". Отже застрашено урядників, опірних повернено, старости, котрі займалися пачкованням тютюну з Румунії і заліза з Польщі, пішли в гору, а ті, що відкрили пачкарство, були покарані, запанувала протекційна система. Ширші круги обняла продажність і зіпсуття в поодиноких військових урядах. Комісаріяти харчівництва здобули собі таку славу, що колиб там найшлися навіть як сонце чесні люде, ніхто не вірив би вже в те. І дивна річ. Чим гірше говорять люде про такого комісара, тим з правила е він більш войовничим і рухливим людовцем". Відбудова! Будівельний матеріял, обітниця відбудови е тільки приманою або нагородою для сільських керманичів людової партії, иншими словами, о скільки ходить о українське село — для хрунів. Цукор, нафта, сіль, деревно, скло, цемент, цегла — все те служить до помноження рядів людової партії". Діється та так прилюдно, з такою безстидністю, що тільки звиродніли душі без обиняків користають з такої юдашівки. Инший візьме, дасть приречення і в душі плаче на ту нікчемність, котру Україні називають польською владою. Поляки на Сході е патріотами і їх болить не так образа під адресою польщини, як факт, що та образа е засаднена".

Тільки пос. Заморскі. А треба мати на вазі, що він описуе відносини у Східній Галичині тільки із свого партійного вшехпольського становища. У явім собі, як виглядав би опис тих відносин з нашого становища покривджених, визискуваних, тероризованих, — розуміється — колиб ми мали свободу слова.

ЗАСУД СМЕРТИ У ЛЬВОВІ.

Дня 1. червня виконано у Львові на подвірю тюрми Бригідок засуд смерти на Грицю Шередиі, який ще в грудні 1919 р. убив 7 осіб, що їхали возом зі Львова до Дзібулок.

ХОЧЕТЕ
ІХАТИ ДО СТАРОГО КРАЮ?
ХОЧЕТЕ
СПРОВАДИТИ РОДИНУ З КРАЮ?
ХОЧЕТЕ
ВИСЛАТИ РІДНІ В КРАЮ ГРОШЕВУ ПОМІЧ?
ХОЧЕТЕ
ПЕРЕВЕСТИ ЯКУ СУДОВУ СПРАВУ В СТАРОМУ КРАЮ, ВИРОБИТИ СОБІ ПОВНОВАЛІСТЬ, КОНТРАКТ КУПНА І ПРОДАЖІ АБО ИНШИЙ ЯКИЙ ДОКУМЕНТ?
ХОЧЕТЕ
ВИРОБИТИ СОБІ ПАШПОРТ?
ТО ПРИХОДІТЬ АБО ПИШІТЬ ДО ОДИНОКОЇ В АМЕРИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ІНСТИТУЦІЇ
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА.
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, INC.
30 E. 7-th STREET. NEW YORK, N. Y.

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ СВ. МИХАТЛА
Коли Ви недужі на яку скірну недугу, немічні на силах, як маете ревматизм, нечистоту кров, сверблячку тіла, катар жолудка, сольтер (наліетинк), конвульсії (падучу хороб), нашесть, кровотуду, внутрішні болі від подвигання, або коли дбаете про красу Вашого тіла і потребуете лік на поріст волоса, вусів, або для усунення волоса, пофарбования сивого волоса, зроблення лиця гарним або взагалі на всі инші недуги, а хочете мати гарантовану пораду і добру медицину, то опишіть нам зараз Вашу недугу а наші знатоки медицинами Вам поможуть. Жадайте каталог у:
ST. MICHAEL MEDICINE CO, INC.
CARLSTADT, N. J. Dep. D.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ
нема лiпшого ремесла від автомобільного. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні до всі часи. Знайте, що наша школа є одною з лiпших в Америці. Учиваесь до науки всі найновійші моделі автомобіля. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадитеся з нами. Офіс отворений і в неділі.

Записуйтесь до нашої школи. — І. Stepanoff, інструктор і механік.
Для інформації пам офіс отворений в неділі до 12. т. в пол. Пишіть по каталог.
ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЛЮБИТЕЛІ МУЗИКИ!
Звісна на весь світ найорська першорядна фірма
КАРЛЬ ФІШЕР
ПОРУЧАЄ УКРАЇНСЬКОМУ ЗАГАЛОВІ СВІЙ
СКЛАД МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ І ВСЯКИХ МУЗИКАЛІЙ.
ПРОДАЄ ВСЯКІ МУЗИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ, ПРИБОРИ, НОТИ, МЕТОДИЧНІ ПІДРУЧНИКИ ДЛЯ НАУКИ МУЗИКИ НА ВСЯКИХ ІНСТРУМЕНТАХ І ВЗАГАЛІ ВСЕ, ЩО ВХОДИТЬ В ОБСЯГ МУЗИКИ.
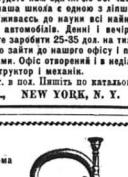
Як поодинокі люде так і ті, що організують музичні кружки, симічкові оркестри і банди на дутих інструментах, найдуть у тім складі все для них потрібне, а також дістануть всякі інформації для заведення відповідних інструментів і як учитись грати. Ся фірма отворила українській відділ, який веде всяку переписку зі сторонами в українській мові. Тож сьміло звертайтесь в своїми потребами до тої фірми в українській мові. Ілюстровані каталоги висилаемо на жадане. Весь товар досконалий, ціни уміркованні. Адреса:
CARL FISCHER, *COOPER SQUARE,* NEW YORK, N. Y.

ЧИ ВАШИХ РІДНИХ ВПУСТЯТЬ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ?
Чи Ви знаете, що після нового еміграційного закона впустять лише ограничене число емігрантів до сего краю протягом біжучого року?
Сі і богато инших справ ввиду нового закона стають питанням великої ваги для всіх тих, котрі мають свої родини в краю. Вдоволяючі пояснення відносні сих справ радо уділять Вам в кождій філії банку CLEVELAND TRUST COMPANY. Там все найдете когось, що говорить Вашою мовою.
The Cleveland Trust Company
СТАН МАЄТКОВИЙ $125,000,000.

ШИФКАРТИ
продаємо лише по компаніиних цінах на всі лінії до Галичини і з Галичини і до всіх частий сьвіта.
ПАСАЖИРІВ, котрі їдуть до краю ми стрічаемо на станціх, забираемо їх на нічлі до власного чистого і здорового емігрантівого дому, опікуемо см їх пакунками, котрі на жадання також асекуруемо і перетрумуемо їх пакунки безплатно у своім сторожкі аж до дня відїзду корабля.
ПАШПОРТИ вистарасмо ся зовсім безплатно.
ГРОШІ посилаемо до всіх місцевостий рідного краю по деннім курсі телеграфічно, чеками і почтою і дасмо за гроші повну гваранцію. Після доручення гроший дасмо оригінальні посьвідки від осіб, котрим переслано гроші.
ВСІЛЯКІ старокраєві справи судові і нотаріяльні успішно полагоджуе наш нотар.
Також у всіх прочих справах уділяе совісної поради і дае чесну, скору і точну обслугу найстарший
УКРАЇНСЬКИЙ БАНКИР
на розі Третої Ейні і 6-тої улиці в Ню Йорку.
HENRY C. ZARO, BANKER
39 COOPER SQ. DT. U. NEW YORK, N. Y.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

НЕУРОДЖЕНА ДІВЧИНА

(Оповіданне з 16-сотих років).

(Продовженнє).

(4)

— Тепер вже знаю, — перебив Ситник, — як то було. Се таки, як я казав, непорозумінне. Так зле не е, як ви гадаете. Ви кривдите дівчину і осмішуете, розповідаючи таке. Можете безпечно до Мелянії вертати.

— Крий Боже! Що ви говорите про непорозуміне! — крикнув ротмістр. — Ідіть ви! — додав з досади.

— Самі кажете, — говорив Ситник поважно, — що се сталося в темній комнаті, що ви нічого не бачили, що то було на помацки. Звідки, від кого ви се знаете, коли там було темно; чи то вона сама сказала вам, що ви, цілуючи її, вдучили в... уста? Розумієте?... В уста?! Ідіть до неї і стрібуйте ще раз, але в білий день.

Ротмістр схопився, вибалушив очі і станув перед Ситником так, начеб хотів вхопити його обіруч за горло. В тій хвили в комнату увійшла Ксеня, що вернула з Мушина. Ротмістр вхопив шапку і втік. На порозі обернувся, глянув на римаря і показав палець на уста. Се була просьба, щоби все те задержав для себе, не розповів Ксені. Затис шапку і пігнав за місто, в ліс. До Ситника не навідувавсь цілі дві неділи. Гнівався. Аж римар, зустрівши його на улици, перепросив за жарт, ротмістр подобрів. Таки того самого вечера прийшов на мід.

Прийшла вість про пилявецький розгром. Принесли її польські недобитки, що наче божевільні утікали на захід. Мов великанська лявіна, що по дорозі торощить всьо стрічне, наближалася потуга Хмельницького. „Міста Західної" України, що були в польських руках, ладилися до оборони. До Мушина пришло пару нових гармат, прийшов великий запас пороху. Ротмістр дістав приказ провірити свій гарнізон і місто, чи у війску і взагалі між людьми грецької віри нема зрадників. Така обережність була конечна, бо тота Грека фідес спричинила перші розгроми під Корсунем і Жовтими Водами. Як лиш не може було по ксьондзах, цілком певно покладатися, зараз треба було його усунути. Всю непевну мужву чи старшину в гарнізоні зараз запроторити в тюрму. Як би були познакати зради, то таки зараз скарати на горло. Ротмістр був тої думки, що в його війску ні взагалі в городі зрадників нема. Він не сумнівався, що в Мущині всі люди грецької віри — вірні сини і слуги ріки посполитої. Лише один був пушкар, Сень Гулевич. Не помітив, правда, нічого такого, що вказувалоб на зраду, або хоч би байдужність до справи ріки посполитої, але Гулевич за часто бував у римаря. Частійше, ніж се потрібне було, бо роботи не мав для него ніякої. Ротмістр не заходив туди так часто. Одно, не ялося; друге, йому ніяково було сидіти в товаристві, котре знало історію його поцілуя в темній комнаті. З початків і усмішок він здогадався, що про сей його поцілуй і пояснение римаря знала й Ксеня, знав і Гулевич. Але, хоч осьмілений, ротмістр таки не покинув гадки здобути Ксеню для себе. Він лише змінив свою тактику.

— В твердій скалі видовбають-яму каплі мягкої води, коли постійно капають на камінь, — думав ротмістр. — Чому постійно капаючі каплі твердої любови не малиби дібратися до нутра мягкого серця дівчини?!

Рішився не наглити, лише давати ій малими порціями, але постійно, докази своєї любови.

Лише щоби не керинив Гулевич. Пощо він до неї лазить?! Знае, що з нею не ожениться, бо він шляхтич. Знае, що не збаламутить, бо то не дурна дівчина. Ксеня також знае, що Мелянія не для шляхтича. Але через тото, що все в товаристві гарного, здорового, жвавого і веселого хлопця, вона не думае про другого, на мене й не дивиться. Вона, як тота кість, котру вхопив і пильнуе ситий пес. І сам не їсть і другому не дасть... Коби то яким способом збутися його вдісп! Я ще троха підождавби, аж забудеся моє нещасне святяння у посадника і тоді сказав би римареви: „давай дівку, буде пані!" Але як Гулевича вигнати відси? Хиба знайшов би познаки зради, або хоч би се, що він не цілком певний. І то треба би, щоби хто шепнув вробив донос. Я сам міг би усунути його в кождій хвили. Але римар і Ксеня сказали би тоді, що я зробив се з заздрости. Ще й до того його лапає Мелянія. Як не буде ясного доказу зради, то посадник і бернадин обстануть за ним".

Від сей пори ротмістр став слідкувати за Романом. Обставив його шпіонами, котрі пильнували кождого його кроку. Чи не заходять до него сторонські люди, чи він сам не навідуеть до людий не цілком певних. Чи ідучи на торговищо, до церкви або за місто не заговорюе до прохожих, або чи не балакае зі старцями, лірниками, бандуристами. Отсей жебрачий народ калік і слiпих музикантів був найнебезпечнійший. Вони були найлiпшими післанцями і звідунами Хмельницького. Але хоч як слідили, ніюхтили і насторошували уха, нічого підозреного не бачили ані не чули. Навпаки. Передше Гулевич бував у православних шляхтичів в околиці. Найчастійше їздив до Горпинського і Терлецького. Бував у мушинського попа православного, ходив пильно до православної церкви. Тепер, відколи прийшла перша вість, що Хмельницький рушив з Запорожа, Гулевич відчахнувся від всего, що заносить православєм. Заїжшив прогульки до Горпинського і Терлецького, попівського горога не переступив, церкву оминав з далека. Озлоблені православні міщани, котрі тут добачували вплив родини посадника, говорили, що Гулевич оминае церкву, щоби перед православною святинею, яку загадав зрадити, й шапки не здіймати. Ротмістр сам чув від Мелянії, що пріор нетерпелівиться. Не розумів той гаянки, що Гулевич, котрий час до часу і до посадника заходив, раз вже не прийде до него з просьбою, щоби вихрестити його. „Хиба такий гордий, що хоче, щоби ми просили його?" казав.

Отже признаки проти Гулевича ротмістр не мав ніякої. Раз знов зайшов до римаря з поважним наміром. Нині знов хотів пробувати щастя. Хотів заговорити про козацькі і хлопські загони, що випереджують головне військо Хмельницького; про татарські чамбули, що помагають козакам, і як заплату за свою поміч, скрізь беруть ясир. Очивидно, головно молоді й гарні дівчата. Розмова мусіла зійти на те, що Ксеня в крайній небезпеці, та що спасти моглоб її лише одно: як би й віддалася. І то зараз, за такого, що має змогу оборонити її. З такої розмови мусілоб вийти також, що в Мушині одиноким оборонцем дівчини і її родини, оборонцем певним є лиш ротмістр. Очивидно, як дівчина буде його женкою, а її батько його тестем. Певний успіху ротмістр пішов до Ситника. Повісив бурку в сінех на кілку. На сусідній кілку висіла друга бурка, ал сей не звернув на се уваги. Не стукаючи вступив у світлицю і.. трохи не тріс з досади. Се був день і пора, коли Гулевич заходив до посадника. Він сам сбачив крізь вікно, що Гулевич, вийшовши з касарні, пустився в сторону хати посадника. Був би дав своє горло за се, що Гулевич тепер залицяеся до Мелянії і він буде міг свобідно свататися до Ксені. Певний свого отвирае двері, а тут сидить... його пушкар. З досади запер двері з таким лотом, що не чув послідних слів Гулевича.

(Дальше буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВЕЛИКА ПАРТІЯ УКРАТНЦІВ

відїде до старого краю поспішно-почтовими кораблями просто без пересідання до Гамбурга:

САНСОНІЯ 9. червня. МОНГОЛІЯ 16. червня.
АКВІТАНІЯ 14. червня. МІННЕКАДА 30 червня.

тому, бажаючі виїхати в товаристві своїх земляків, повинні собі сейчас шифкарту замовити і щасливо вернути до своєї родини.

ШИФКАРТИ

до краю і спродажу стисло по цїні компанічній, а також, кождому пасажирови даємо особину каюту на 2-4 особи.

ПАШПОРТИ

виготовляємо кождому в протягу 2-3 днїв. За куфри гарантуємо аж до самого Вашого дому в старім краю.

ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ.

висилаємо скоро і по найнизшім курсі почтою, долярами, чеками і телеграфічно, від повного гарантією і відповідальностю.

У всїх справах, як тутешніх так і в старо-краєвих, удаїтесь з повним довіром лише до:

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

НОВІСТЬ! ГОДИННИК ЗАЗУЛЯ! НОВІСТЬ!

Нїяке як перший раз в житю, масте нагоду чути про подібну новість як **Годинник Зазуля**, який побіч подано в так артистичній формі. Сей годинник є зроблений з найдорожшого і найтревалїшого дерева, артистично ручно різьбленый так, що вже з самого образа Вам сподобається. Дїйсний його витвір є вдесятеро красший. Вони є вироблювані в Німеччині і ми щойно їх одержали в величкій скількости. Годинник Зазуля має сильну машинерію і укажа час точно і не спішить ані не пристане на секунду. Над годинником є дверї, з яких виходить зазуля і кукає по цїлих годинї. Так дорогцінний годинник стане окрасою Вашої хати а своїм кукаком пригадувати-ме Вам розкішне красне маєве житє. Сам вирїб артистичний годинки варта ті гроші, бо таку годинку ніхто про ваш нагоду бачити в Америцї. Годинників з зазулею не має ніяка друга фірма в Америцї а нине наша. Маємо на складї два роди: № 1. Годинник середної величини з зазулею, яка виходить з дверцят і викає що пів години і годину, тільки разів скільки показує годин. Цїй годинкові є умїснені дві важки, котрі порушують годинник. Ціна $12.95. — № 2. 6 великого розміру, як бачите на образку, ручно роблений, гарного витвору, подібні подібні спружини і має такожто зазулю і важки. Ціна $16.50. З кождим годинником з зазулею даємо гаранцію на 25 літ. Хто не вдоволиться з Годинника-Зазулї може нам звернути, а ми зверемо його гроші до цента. Грошей вперед не жадаємо, прошиль лише $2.00 задатку і подайте число годинника, а решту заплатите при відїбранню. З Канади просимо присилати цїну належитість згори. Хто бажає мати так вартісний Годинник Зазуля, нехай спішиться, бо запас мабуть так великий, а пізнїше будуть Вам за побачите що Ваш приятель вже давно забрало. Менкаючих в Шікаго просимо прийти особисто для оглядення сего годинника з зазулею а певно не найдесь ні один, котрий би не здав нашим костумером. Замовлення висилайте на адресу:

UNION WATCH COMPANY, 748 N. Robey St., Dept. D., CHICAGO, ILL.

ШІФКАРТИ

ЧЕРЕЗ

ГАМБУРГ, РОТЕРДАМ, АНТВЕРПЕН І ДАНЦІГ продаємо по стисло компанічних цінах і даємо окремі каюти нашим пасажирам.

ГРОШІ

Пересилаємо по найнизшім курсі: кождий цент повірений нам пересилаємо в якнайкоротшім часі а на доказ доручую рецепіси з підписом Ваших рідних що отримали гроші.

НОТАРІЯЛЬНИЙ

відділ полагодить Вам рїжні справи краєві і американські і постараєсь Вам безплатно о пашпорт до краю в дуже короткім часі.

Від ДЕПОЗИТІВ платимо 4 процент річно.

Наш Банк оснований в 1898 році.

ІНФОРМАЦІЇ удїляємо даром в рїжних справах.

EMIL KISS, Banker
133 Second Ave., New York, N. Y.

ШЛЕМО КОЖДОМУ, ХТО СОБІ ЗАМОВИТЬ НЕЗВИЧАЙНО ГАРНУ ПОВІСТЬ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

В неділю рано зїлє копала

ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 East 7th Street, New York, N. Y.

ДОРОГУ ДО БОГАТСТВА

вкаже Вам

BOSAK STATE BANK, SCRANTON, PA.

коли будете відноситись до сего банку з Вашими справами грошевими.

ПЕРШИЙ ДОЛЯР, який зложите на щадничу книжку в тім банку, заведе Вас на дорогу до богацтва.

СКЛАДАЙТЕ Ваші ощадности в Босак Стейт Банк.

ПЕРЕСИЛАЙТЕ гроші до краю за посередництвом Босак Стейт Банк.

КУПУЙТЕ шифкарти на всі найлїпші кораблі в Босак Стейт Банк.

НАЙЛІПШЕ Вам полагодить Ваші краєві нотаріяльні і правні справи Босак Стейт Банк.

ПИШІТЬ або приходїть особисто по пораду і поміч до:

BOSAK STATE BANK
SCRANTON, PA.

З ЕКОНОМІЧНОГО ПОЛЯ.

В сім розділі поміщується короткі статейки в англійській мові про справи економічні, які в американськім житю є великого значіння і заслугують, щоб чужинці перебуваючі в Америці і знаючі вже англійську мову, пізнали всі добрі сторони, які дає предприємчива торговля і промисл в сим краю. Між сими статтями будуть також статі, яких цїлею буде відкривати перед очима необізнаних з економічними справами чужинців, добрі і злі сторони многих предприємчивостий, в яких світ сваритъ і емігранти-Українці починають входити.

WHERE AND HOW TO INVEST.

The old adage: "After the rain comes sunshine", may be properly applied now to conditions prevailing all over the world. In other words the sky is becoming a little brighter. While there are still many clouds de-scuring the horizon, yet, it cannot be denied that there is less unrest and more signs of improvement than at any time since the armistice was signed.

Our country has made considerable sacrifices in every possible direction, yet it is a fact that the war has not impaired her resources, and President Harding in his speeches has made it a point that by the cooperation of all the various elements composing the population of the United States, our country can again devote all of her strength, activity and efforts to what is known as "the making of America". It is here that the foreign population comprising more than 30 millions of people enters the field.

To define impartially the position of our foreign population let us impress the native American, the unprejudiced American with the fact that no foreign born citizen forfeits a particle of his loyalty to America when he refuses to forget his young days and the environments among which he was brought up.

Such sentiment is based upon a law of nature and is no obstacle to good Americanism.

Americanism and Amerisanization —these two words—have been in the few last years used for patriotic condiment to such an extent that at this hour they have lost by exaggerated use and often misuse their magic power and influence. To illustrate: We have seen slackers clap furiously their hands when the screen in a moving picture theatre showed American soldiers parading. This is cheap patriotism, unsupported by action. We have seen people rise boisterously from their seats to hear the band play "The Star Spangled Banner", and refuse to buy a $50 Liberty Bond. This was patriotic four-flush. Finally we have seen restaurant proprietors display artistic bills of fare carrying in big red type this slogan: „Help us to win the war", and on the same bill of fare one could read: "2 Lamb Chops 90 cents". Was that patriotism or was it profiteering?

To be imbued with Americanism in the high sense of that word, is to consecrate every fiber that vibrates in us for the benefit of America; in other words to devote our intelligence, our energy and our time to the uplift and progress of this blessed country where native and foreign born have equal opportunities, where the small man may become a big man, where the poor man may become a wealthy man.

True, in the last two years the foreign born elements of our population, lured by clever talkers who mirrored to them fortunes to be gotten simply for the asking, have invested billions and millions of dollars in enterprises which were insecure or fakes outright. Fabulous sums of money have in this way been lost here and also left our shores for foreign countries. The awakening of these too credulous men-and women has been a terrible blow to them and it has been also a source of great anxiety to the government.

But aside from the risk involved in investing into spurious enterprises thousands of miles away, with that idiotic craving to become a millionaire over night, we ask you in all fairness, is it not contrary to decency for a man who is making his money in this country, where he raises a family, where his interests ought to be closely linked with the interests of the country, is it not, to say the least unkind and unmanly to so drain the financial resources of the United States of which he is a citizen for the benefit of a foreign country in which he has no such interest? Do we not owe primarily our Material Support to things American, just as we owe our Moral Support to the country to which we have sworn allegiance?

Have we the moral right to turn a cold shoulder to that well known American commercial spirit? Is it not our duty when enjoying such generous hospitality and all the opportunities of this great land, with gratitude and appreciation in our hearts, to invest whatever money we can in American industry, commerce and institutions? If we are really known at heart, should we not strive and help the general prosperity of America? Can we refuse to be a cog in that wonderful machine that makes America the ranking nation of the world?

There are not, there cannot be any regulations governing the investment of capital, large or small, but there are rules dictated by common sense, that must be applied whenever the question of investment is raised and among them is "Americans All for America First".

ПОЩО ТЕРПІТИ?

Ревматичні, невралічні і мускулярні долягання, скоро вдекуїте через негайне уживіте

⚓ PAIN-EXPELLER ⚓

Торговельна марка Регістр. Уряду Злучених Держав.

Упевніться чи дають Вам правдивий і звісний помаґач 56 років.

Глядіть за торг. вяркою ЯКОРА.

БОРОТЬБА ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ НА ХОЛМЩИНІ.

В берестейскому повіті, парохії Черіавчищ, у селі Вістиці 17 мая відбрано православному населенню церкву в осьв яких умовах: товпа на чолі якої стояли три католицькі священики Серпеля, Маліковскі Сдогоня, вдерлися до церкви, поздирали образи, уважані православним населенням за святі, потоптали їх, подірвали палицями, винесено вівтар, поломано святі ворота. Католицькій ксьондз увійшов до церкви, освятив її і виголосив політичну проповідь на тему вічної побіди костела.

В селі Посадові, томашівського повіту на Холмщині в великодню суботу поліцянти з Телятина і місцеві католики за намовою наставленого солтиса. Вонї урядили напад на церкву. Матері бояві виколено очі, а вінець на голові прибито цвяхами до стіни. Апостолам поотинано руки і ноги, а Христови відрізано ногу, при чому товпа кричала: „Нех скаче до Росії". У великодний четвер висвячено цю церкву на костел.

ВЕСЕЛА БАНДУРА

Повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівів до музичних інструментів і танців.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення посилати до:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 East 7th Street, New York, N. Y.

A. J. Hulay
166-7TH Avenue
BROOKLYN, N.Y.
Український первородний кравець
Phone 1797 South

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ.
Перший Український Хіропрактор

ДР. АНДРЕЙ БОРАК

лічить рїжні задавнені хвороби так МУШИН ЯК ЖЕНЩИН

Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street. Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 1. Ньюарк (Newark) офіс: 3 Belmont Ave. (cor. Court St., коло церкви) вівторок, четвер і субота від 10. рано до 8. вечер. 83вчс—

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР. вчс

Годинн урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в неділї і свята від 10. рано до 2. попол. Телефон Stuyvesant 4493.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Годинн приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділю до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітей.
Найновїйші електричні апарати.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG,
304 — 2nd AVENUE,
(межи 17. а 18. улицею)
NEW YORK, N. Y.
Годинн офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant.

ПРОФ. ДОКТОР ДЕЙЧ
ДОКТОР МЕДИЦИНИ
Лічить особисто з успіхом всякі недуги мущин, женщин і дітий.
Dr. DEUTCH.
229 E. 14th St., New York City.
Тел. Stuyvesant 933.

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
Говорить по українськи.
Лічить всї хронічні застарілі слабости мущин і женщин.
ЛІКАРСЬКА ПОРАДА ДАРОМ.
Dr. ZINS.
110 East 16th St. N.Y.
між Irving Pl. & Union Sq.
Годї: від 9. рано до 6. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. пол.

ШІФКАРТИ

до краю і з краю на всі лінії по стисло компанічних цінах. Акцінації на ПАШПОРТИ і всякі інформації ДАРОМ. Наше бюро лише чотири блоки від станції Пенсильванія. — Phone: Chelsea 5508. 41—

STEPHEN DEMBITSKY
ALL SLAV STEAMSHIP AGENCY
204 W. 27th Street,
NEW YORK, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення меншїйть не приймається. — За оголошення пошукуваня платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одне поміщення, за більше разів відповідний опуст. Дворазове оголошенне з 5 стрічок $1.00.

Пошукую ІВАНА ЗАРАЗКА з Пискости, пов. Мостиска. Зголоситись до VOLODIMIR OSIDACZ, B 11, Hotel Sagamore, cor. of St. Marks Place, New York City. 47

Пошукую ВАСИЛЯ НАМИСНЯК і ГРИЦЯ ОЛЕКСА і ПАЗІ ЯЗЕНЕВИЧ з села Яблінка, повіт Ліско. Мають перебувати в Сиракюз, Н. Ї. Хто би знав їх, або вони самі зволять зголоситись на адресу: NASTIA WILCZYNSKA, за мужем Хрущ. 6938 Waldo St., Detroit, Mich. 46-9

Хто знає, де находиться **МАРЇЯ БАДИНСЬКИЙ**, виїхавшій із Гвіяни (був в Росії в 1905 р.) до Америки, або він сам, повідомить мене на адресу: ІВАН ВОЛОСЮНИЙ, Ukrainian Tabor B, m. Josefov, Cecho-Slovakia. 46-7

ПАН ЯКІВ МАКОГІН, який мав перебувати в Вашінгтоні, звольть подати мені свою докладну адресу. Просить о се: IVAN BOBERSKYJ, 251 Manitoba Ave., Winnipeg, Canada. 46-7

ПРИЙМАЄТЬСЯ на літне мешкание. По ближші інформації голоситись на адресу: MRS. K. MALANCHUK, Barkhamsted, Conn. 45-7

ДОБРА НАГОДА! Гросерия, кенди, сигар стенд на продаж в добрім полożженю. Голоситись особисто чи листовно на адресу: 525 Grove St., Jersey City, N. J. 34-47

ЕРЕМІЮ БИКОВА з Харківщини, що від десятки років живе в Америцї, спішно шукає син його сестри. Про місце його побуту проситься всїх повідомити на адресу: ю. Л—КО, с/о «Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 47-08

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ".

ФРАНК ГАФКО, Box 43, Pa., котрий прислав передплату на „Свободу" ще перед кількома тижнями, зволить подати до адми. „Свободи" свою точну адресу, бо ні почта ні адм. часописи не може визнатися на присланім нам адресі. Хто його знає зволить звернути його увагу на сю справу.

КЛОПОТІ РОДИННІ змушують нас продати 125 акрову фарму: богато худоби, инвентарь, хата, дім і 12 кімнатами, великі стодоли, сайло і 10 других забудовань, 12 коров, 1 теля, 2 коні, 2 свині, 125 курий, озеро, всякого роду фармерські машини, возів, упряжі; богата миля від стацїї, школи, костел в сусїдстві. Ціна $5000, готівка $2000. Є також богата инших речовин і майна фарму на продаж. Голоситись до: ROSEN & GRUNES, 99 E. Broadway, New York. Пишіть по англійськи. 141—

КРАЯНИ ЗІ СТРИЙЩИНИ!

Хто знайби щонебудь про долю моїх родичів: Марію зі Солдинків Угрінів, родом з Лопатинк, повіт Стрий, Галичина — і про мого другого батька Івана Шимків, родом з Довгополя, пов. Стрий, — які вибхали перед około двайцяти роками на фарму до Канади, а від яких не маю від весни 1914 р. ніякої вістки, зволить ласкаво повідомити мене про це на адресу: ukr. des. UHRYNIV MYCHAJLO, v. Rodonimc, Cs. voj. stav. obvod, Ukr. prac. oddil, Tschecko Slovakia, Moravava, Europe. 47-08

Українські канадийські часописи прошу о передрук.

OHIO & CONNECTICUT.

Відкувить відділ бизнес в містах стейту Огайо або Коннектікот. Хто хотїв би спродати такий бизнес, нехай пише на адресу: „WINDOWCLEANER", File 21, 83 Grand St., Jersey City, N. J. 43,5,7

ПАТЕНТИ

Пишіть ще нині по нашу безплатну книжочку о патентах. Патентові адвокати з широким досвідом, довіря гідні, скорі і сумлінні. A. M. WILSON, Inc., Victor Bldg., Washington, D. C. 27вчс—

НЕ ПАДАЙТЕ ДУХОМ!

Що Ви ні знаєте англійської мови, запишетеся сьогодня а через 3 місяці Ви будете володіти таким богатим даром, Вам буде все доступне. І Ви будете на рівні з Американцями, а чому? Тому, що Ви будете говорити, читати і писати по англійськи. Ми учимо через Вересписку почтою за мялою ощадністю, для Вашої вигоди і користи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цнт. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте: 99-0
FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 W. 47th St., New York City.

АДВОКАТ
O. H. DROEGE
49 E. 7TH ST., NEW YORK
Розмовитесь по українськи.
Години урядові від 4. до 8. пополудни кождого дня, окрім неділь і свят.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подякуи у них точок програми, імен осіб беручих участь і бездових покликів).

Ціна одної стрічки 10 центів.

CLIFTON, GARFIELD & PASSAIC, N. J.

Товариство „Українська Січ", від. 182 У. Н. Союза в Клїфтон, Н. Дж., відграє

ПОШЛИСЬ У ДУРНІ

комедийо-оперетку в 3-ох дїях М. Л. Кропивницького

в неділю, дня 3-го липня 1921 р. в гали Німецької Школи, 209 Норре Avenue, Passaic, N. J.

Початок точно о годині 7.30 вечером.

ВСТУП 50 ЦЕНТІВ.

Тикети на сце представленне вже продаються і їх можна набути подиножно або для родин а також гуртовно для братств і товариств у: D. Leshchyshyn, 552 River Road, Garfield, N. J. 44,47,50

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Танцюристи! Користайте з нагоди!

ТОВ. „УКРАЇНСЬКА БЕСІДА"
в Ню Йорку устроює

В СУБОТУ, 25. ЧЕРВНЯ 1921 Р.

в Українськім Народнім Домі, 217-219 1ст 6-та ул., Ню Йорк

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

аж поза північ.

Орхестра першої кляси.

Початок о годині 7.30 вечером.

ВСТУП 50 ЦНТ.

Українці! Хто хоче провести вільний час в товаристькій забаві, таким є нагода. Приходіть усі!

45-47 КОМІТЕТ.

ВИНАХІДНИКИ

Вишліть мені модель або рисунок Вашого винаходу егзамінації.

Жадайте мою книжочку винахідників п. з. „ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ", котру отримаєте ДАРОМ.—Пишіть до мене по українськи.

Marcin Labiner,

Reg. Patent Atty. (S.),
15 PARK ROW, NEW YORK

ДОБАВИТЬ ВАМ ДОВГІ ЛІТА ДО ВАШОГО ЖИТТЯ.

Будете почувались від 10 до 30 літ молодші.

Щоби вдержати кров в чистоті, мусите уживати чистий лік, яким є Болгарський Чай на Кров. 35,41,47

Мілюони людий уживають сей тонік на кров. Є се одинокий чистий лік, який може уживати кождий член родини для скріплення жолудка, управильнення кишок і усунення убійчих отрут з нирок. Жаден другий лік не має такої сили для урегулювання жолудкової системи і помочи природі як

BULGARIAN BLOOD TEA

Продавний всюди в другсторах

або висилається реджістром почтовою одиу велику для родини коробку $1.25 або 3 коробки $3.15 або 6 коробок $5.25. Адреса: H. H. Von Schlick, President Marvel Products Company, 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

СКОРА ПОМІЧ
на катар міхура і нерки.
І тей. Певне і успішне.
Кожда капсула означена
Стережіться підробїв.

ВИНАХІДНИКИ

Пишіть по безплатну книжочку про винаходи і патенти і звертайтесь з довірєм до нас зі своїми патентовими справами як до патентових адвокатів.

A. M. WILSON, Inc.
Registered Patent Attorneys,
310 Victor Building,
WASHINGTON, D. C.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА

Українські Погребники

Без рїжниці в котрій сторонї Шікаго або околиці мешкаєте, телефонуйте до МУЗИКИ і зашлють гроші. 36псн—
2231 W. Chicago Ave.
Телефон: Seeley 4252

Приймаєсь БАНКОВІ ВКЛАДИ. Платимо добрі проценти від Ваших грошей.

ПЕРЕСИЛКИ ГРОШЕВІ до Угорщини і нею занятих територій полагоджуєсь по найнизших цінах денного курсу.

ПЕРЕСИЛКИ в ДОЛЯРАХ. Виплачуємо в готівці долярові відбиратели.

ТИКЕТИ КОРАБЕЛЬНІ продаємо на всі лінії по цінах компанійних.

ЕМІГРАЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ і повновласти для спровадження родини переводимо з повною докладностю.

Mokray Brothers Bankers
150 Second Street Passaic, N. J.

ШІФКАРТИ

до КРАЮ і З КРАЮ на всі лінії по компанійних цінах без жадної доплати. Пасажерам помагаємо підчас цілої подорожи. — ВИСИЛКИ ГРОШЕЙ ДО КРАЮ скоро і безпечно. — СПРАВИ НОТАРІЯЛЬНІ полагоджуємо успішно і фахово. — Чемна услуга. — Пишіть по безплатні інформації до звісного банкіра,

І. Н. КЕЛЬ, банкір і нотар, 249 W. 34th St., NEW YORK, N. Y.